

Vejledning til bekendtgørelse om fastsættelse af serviceniveau for håndtering af tag- og overfladevand – spildevandsselskabernes finansiering af klimatilpasning

De nye regler per 1.1.2021:

- Lov nr. 2210 af 29/12-20 om ændring af lov om betalingsregler for spildevandsforsyningselskaber m.v., lov om miljøbeskyttelse, vandsektorloven, lov om vandløb og lov om vandforsyning m.v.

- Bekendtgørelse nr. 2276 af 29/12-20 om fastsættelse af serviceniveau m.v. for håndtering af tag- og overfladevand

- Bekendtgørelse nr. 2292 af 30/12-20 om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4

- Bekendtgørelse nr. 2275 af 29/12-20 om spildevandsforsyningselskabers omkostninger til klimatilpasning i forhold til tag- og overfladevand og omkostninger til projekter uden for selskabernes egne spildevandsanlæg og med andre parter i øvrigt

- Bekendtgørelse nr. 2291 af 30/12-20 om økonomiske rammer for vandselskaber

- Bekendtgørelse nr. 2294 af 29/12-20 om ændring af bekendtgørelse om vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed (udmøntning af vandsektorforliget)

Lovtidende A

2020

Udgivet den 30. december 2020

29. december 2020.

Nr. 2210.

Lov om ændring af lov om betalingsregler for spildevandsforsyningselskaber m.v., lov om miljøbeskyttelse, vandsektorloven, lov om vandløb og lov om vandforsyning m.v.

(Spildevandsforsyningselskabers klimatilpasning, vandselskabernes foreninger til fremme af vandsektorens effektivitet og kvalitet m.v.)

VI MARGRETHE DEN ANDEN, af Guds Nåde Danmarks Dronning, gør viderlygt:

Folketinget har vedtaget og Vi ved Vort samtykke stadfæstet følgende lov:

§ 1

I lov om betalingsregler for spildevandsforsyningselskaber m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 553 af 24. april 2020, foretages følgende ændringer:

1. I § 1, stk. 3, 1. pkt., § 2 b, stk. 2, og § 7 b, stk. 1, 1. pkt., ændres »spildevandsanlæg« til »anlæg«.

2. I § 1, stk. 4, 1. pkt., ændres »Udgifter« til »Nødvendige udgifter«, »spildevandsanlæg og« ændres til »spildevandsanlæg og andre anlæg til brug for selskabets håndtering af spildevand samt«, og »til spildevandsforsyningselskabers spildevandsanlæg« ændres til »til spildevandsforsyningselskabers anlæg«.

3. § 1, stk. 4, 3. pkt., affattes således:

»I bidraget efter 1. pkt. kan herudover indregnes spildevandsforsyningselskabets bidrag til dækning af udgifter til opgaver, der falder ind under en forening oprettet i medfør af vandsektorlovens § 21 og regler udstedt i medfør heraf, som kan yde støtte til projekter, der har til formål at forbedre vandsektorens effektivitet og kvalitet.«

4. § 1, stk. 5 og 6, ophæves, og i stedet indsættes:

»Stk. 5. Et spildevandsforsyningselskab kan aftale med andre parter, at selskabet etablerer og opretholder et højere serviceniveau i selskabets håndtering af spildevand end det, selskabet er forpligtet til, eller at selskabet etablerer og driver anlæg til brug for selskabets håndtering af spildevand, som samlet set er dyrere end nødvendigt til varetagelse af selskabets opgaver. Et spildevandsforsyningselskab kan kun indgå en aftale som nævnt i 1. pkt. mod betaling fra den eller de andre parter til fuld dækning af selskabets inderomkostninger til etablering og drift.«

Stk. 7-9 bliver berørt af stk. 6-8.

5. I § 1 indsættes som stk. 9:

»Stk. 9. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om indregning af udgifter i bidrag efter stk. 4, berunder om, hvilke udgifter der kan betales af spildevandsforsyningselskabet, om omkostningsfordeling med andre parter, om betingelser for indregning, berunder samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed og sikring af selskabets økonomiske omkostningseffektivitet, om krav til aftaler med andre parter, om dokumentation for overholdelse af de fastsatte regler og tilsyn hermed og om offentliggørelse af aftaler og dokumentation og lign. på spildevandsforsyningselskabets hjemmeside. Ministeren kan endvidere fastsætte nærmere regler om aftaler efter stk. 5, berunder om krav til aftalerne og andre parters betaling, om dokumentation for overholdelse af de fastsatte regler og tilsyn hermed og om offentliggørelse af aftaler og dokumentation og lign. på spildevandsforsyningselskabets hjemmeside.«

6. I § 4 c, stk. 1, ændres »spildevandsforsyningselskabets spildevandsanlæg« til »spildevandsforsyningselskabets anlæg«.

§ 2

I lov om miljøbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1218 af 25. november 2019, som ændret senest ved lov nr. 1905 af 11. december 2020, foretages følgende ændringer:

1. I § 22 indsættes som stk. 5:

»Stk. 5. Miljøministeren kan efter forhandling med klima-, energi- og forsyningsministeren og erhvervsministeren fastsætte regler om,

1) at et serviceniveau for håndtering af tag- og overfladevand i planlægningen efter stk. 1 skal fastsættes af kommunalbestyrelsen til et samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt niveau,

DB0000273

Klima-, Energi- og Forsyningsnaa,
Energiytvelaa, jar 2020-10440

Baggrund

- **Politisk aftale af 15. maj 2020**
  - **Bredere mulighed for klimatilpasningsprojekter**
  - **Imødegå stigende nedbørsmængder og øget pres på kloaknettet**
  - **Understøtte at der klimatilpasses til samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt niveau**
- **Lovforslag og to primære bekendtgørelser 1. januar 2021:**
MIM: Serviceniveaubekendtgørelsen ←
ENS: Omkostningsbekendtgørelsen
- **Udgangspunkt: Alle selskabernes omkostninger til klimatilpasning til projekter fra og med 1. jan 2021 skal som udgangspunkt overholde de nye regler**
- **Overgangsordning: Indmeldte projekter(april 2021) der opfylder visse betingelser kører efter hidtil gældende regler.**
- **Overgangsordningen er søgt formet så allerede udført arbejde og investeringer ikke i unødigt stort omfang går tabt.**
- **Fra 1. Jan 2027 skal alle projekter overholde de nye regler**
- **Miljøstyrelsen udkommer med vejledning i off. høring. Spildevandskomiteen har været følgegruppe under udarbejdelse af vejledningen.**

Hvornår finder de nye regler anvendelse?

- Reglerne trådte i kraft den 1. januar 2021

- Service niveaubekendtgørelsen:

Kommunalbestyrelsens eller spildevandsselskabets fastsættelse af serviceniveau for håndtering af tag- og overfladevand inden for et geografisk afgrænset område

Krav om at beregning sker efter den samfundsøkonomiske metode, jf. bekendtgørelsen bilag 1

- Gælder allerede kloakerede områder og områder, der nykloakeres
- Ændrer ikke på spildevandsselskabets ansvarsområder ift. håndtering
- Den samfundsøkonomiske metode anvendes ikke:
  - når det fastsatte serviceniveau ikke overstiger en 5-års regnhændelse i separatkloakerede områder og en 10-års hændelse i fælleskloakerede områder
  - når hovedformålet med et projekt er andet end klimatilpasning, fx miljømål som overløb.

Kommunens forpligtelser ved fastsættelse af serviceniveau

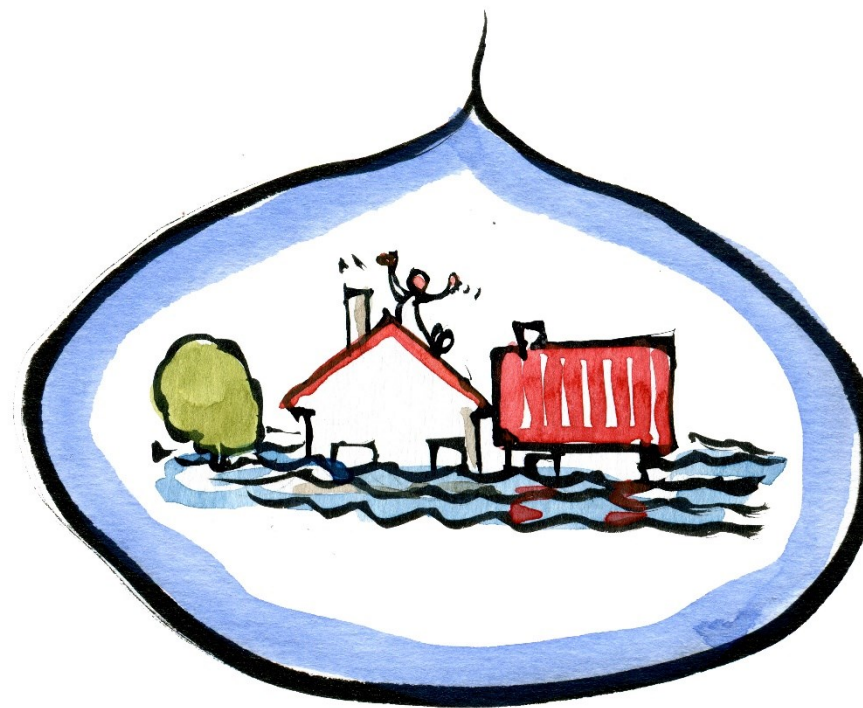
- Træffer et principielt valg i spildevandsplanen - § 3 eller § 4
- Hvis et serviceniveau skal være bindende skal det være fastsat efter den samfundsøkonomiske metode
- Områder/vandoplande skal være definerede og begrundede
- Kan fastsætte serviceniveau for oversvømmelsestruede adgangsveje til kritiske sundhedsfunktioner – skal fremgå af spildevandsplanen
- Kommunalbestyrelsen skal anvende lokale mere retvisende data for de samfundsøkonomiske beregninger, hvis de har dem – dog med begrænsninger ift. bygninger og inventar i boligområder og for erhvervsområder
- Kommunen skal som minimum offentliggøre på deres hjemmeside:
  - Oversvømmelseskort
  - Værdikort
  - Beskrivelse af løsningstiltag og en oversigt over løsningstyper og enhedspriser
  - Serviceniveau
  - Evt. redegørelse for omkostninger for serviceniveauer for adgangsveje til kritiske sundhedsfunktioner
- Foretage genberegning af et serviceniveau, når der sker væsentlige ændringer i forudsætningerne herfor

Spildevandsselskabets forpligtelser

- Hvis kommunen har fastsat serviceniveau iht. den samfundsøkonomiske metode
- Hvis kommunen har pålagt spildevandsselskabet at fastsætte serviceniveauer
- Hvis kommunen har besluttet, der skal anvendes lokale data for skadesværdier for bygninger og inventar til spildevandsselskabets fastsættelse af serviceniveau
- At sikre udpegede oversvømmelsestruede strækninger på kommunale adgangsveje til kritiske sundhedsfunktioner til det serviceniveau, som er bestemt af kommunalbestyrelsen
- Foretage genberegning af et serviceniveau, når der sker væsentlige ændringer i forudsætningerne herfor
- Udarbejde eller opdatere og udlevere oversvømmelseskort til kommunen
- Udlevere oplysninger om sandsynlighed for oversvømmelser, herunder forebyggende tiltag til afhjælpning og et overslag herpå

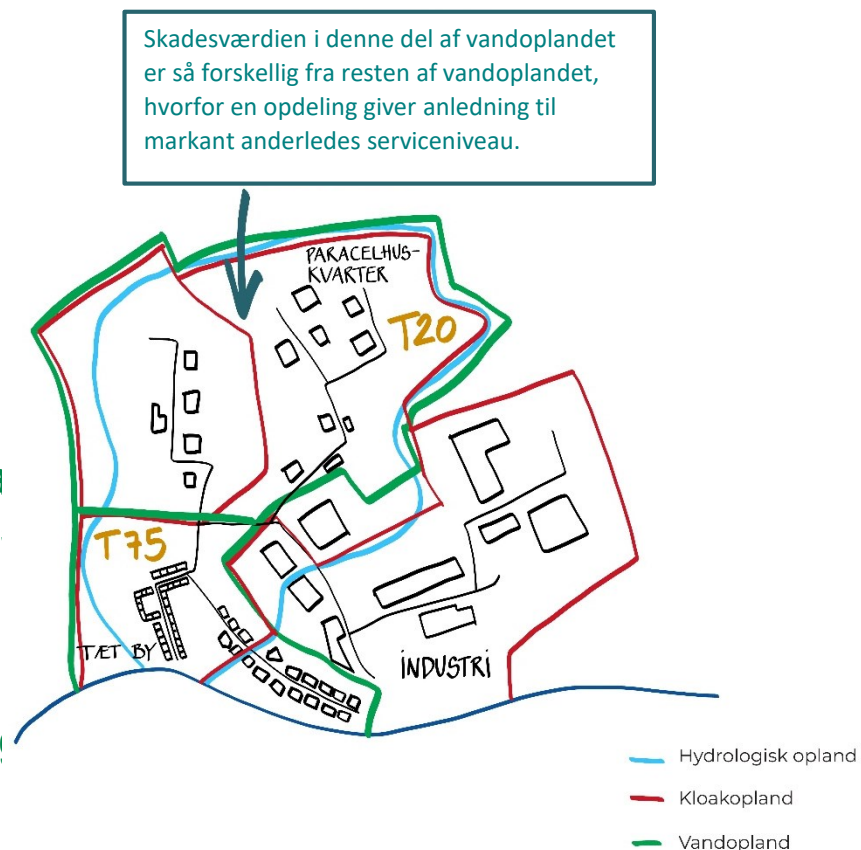
Når kommunen har pålagt spildevandsselskabet at fastsætte serviceniveau

- Inddele i geografiske områder, der defineres og begrundes ifm. projektansøgningen
- Udarbejde et oversvømmelseskort og et værdikort
- Foretage flere scenarieberegninger, jf. trappemodel
- Foretage følsomhedsberegninger
- Som udgangspunkt fastsætte serviceniveauet til det, der udviser den største samfundsøkonomiske gevinst
- Spildevandsselskabet skal som minimum offentliggøre på deres hjemmeside:
  - Oversvømmelseskort
  - Værdikort
  - Beskrivelse af løsningstiltag og en oversigt over løsningstyper og enhedspriser
  - Serviceniveau

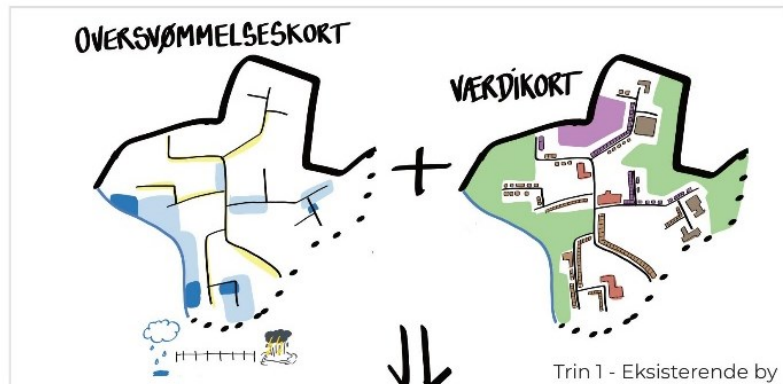
Oplandsinddeling – differentieret serviceniveau

- **Udgangspunkt i hydrologiske oplande og/eller kloakoplande**
- **Anbefales at skabe overblik over større sammenhængende anvendelsesområder, med sammenlignelige skadesværdier.**
- **Undtagelser:**
  - **Reglerne åbner mulighed for at en mindre del af det sammenhængende anvendelsesområde <2 % kan omfatte tilstødende arealer.**
  - **Underopdeling kan ske hvor forskellen skadesværdierne giver anledning til en ændring i serviceniveauer på > en 5 års hændelse.**

Den samfundsøkonomiske metode - Trin 1 og 2

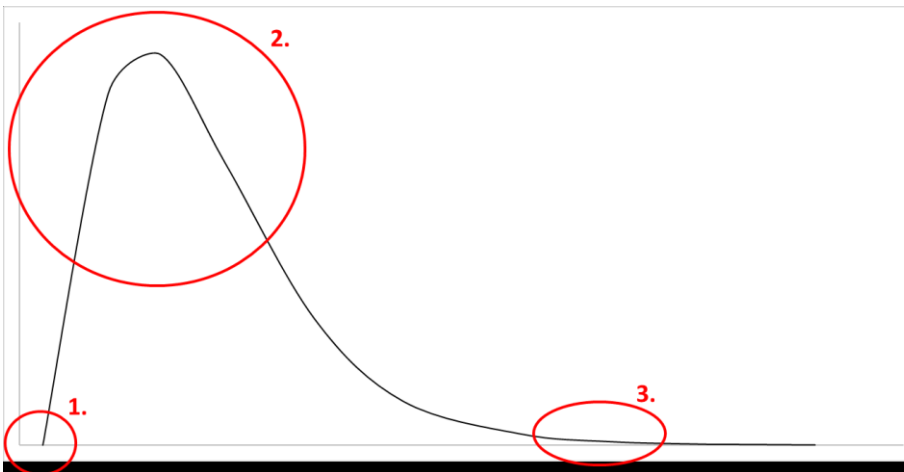
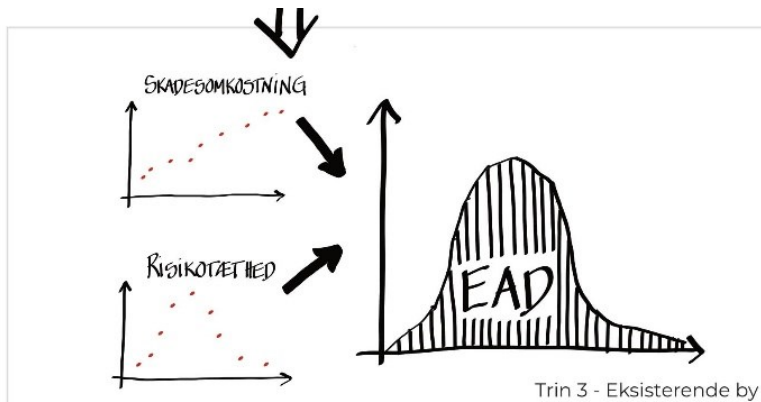

Trin 1 er udarbejdelsen af oversvømmelseskort på baggrund af en tilstrækkelig detaljeret hydraulisk model, samt kortlægning af værdier og hvilke skadesværdier der hører til værdierne ved oversvømmelse.

Trin 2 er udarbejdelsen af risikokortlægning hvor oversvømmelseskort sammenstilles med værdikort og de enkelte regnhændelsers bidrag til den årlige risiko opgøres.

Den samfundsøkonomiske metode Trin 3 og 4

I **Trin 4** fastlægges omkostninger ved de forskellige skitserede løsningstiltag og serviceniveauer.

Trin 1-4 gentages med implementering af de valgte klimatilpasningsløsninger.

Den samfundsøkonomiske metode Trin 5 og 6

GENTAGELSESPERIODE	TILTAG	GEVINST
20ÅR	X	☹️
	Y	☹️
50ÅR	X	☹️
	Y	😊
100ÅR	X	☹️
	Y	😊

Trin 5+6

I **Trin 5** opgøres gevinsten som de sparede skadesomkostninger

I **Trin 6** beregnes nutidsnettoværdi, som danner grundlag for fastlæggelse af serviceniveau for det pågældende vandopland.

Værdikort – skaden når arealanvendelsen rammes af vand

- Udgangspunktet er at lokale og mest retvisende skadesværdidata anvendes.
- Det er ikke tilladt at differentiere skadesværdierne fsva. boligområder.
- For erhvervsområder kan der derimod vælges at differentiere på tværs af kommunen på baggrund af lokale data om overordnede typer af erhverv.
- Modsat værdikortsbegrebet fra den gamle klimatilpasningsvejledning(2013) tages der IKKE udgangspunkt i huspriser, men enhedstal (kr./m²) for skadesværdier.
- Kommunen skal i spildevandsplanen angive, hvorvidt der specifikt for bygninger og inventar tages udgangspunkt i skadesværdier på kommuneniveau, eller om de statslige standardskadesværdier anvendes.

Specifikke krav i metoden til anvendelse af skadesværdier

Direkte markedsom- satte skadesværdity- per (tab)	Indirekte skadesværdity- per (tab)
Bygninger Infrastruktur Landbrugsjord Evakueringer og be- redskabsindsatser Oprydning	Transport (tabt arbejds- tid) Produktionstab Midlertidig genhusning

Staten stiller en række værdier til rådighed(PLASK-værdier) som kan anvendes hvis ikke bedre lokale data findes.

De nationale standard skadesværdier

Kategori	Forhold	Beskrivelse	Enhed	Pris
Bebyggelse	Privat	Oversvømmelse af kælder	kr./m ² kælder	578
Bebyggelse	Privat	Oversvømmelse af stueetage	kr./m ² stueetage	1.257
Bebyggelse	Erhverv og offentligt	Bygningsskade	kr./virksomhed	238.418
Bebyggelse	Erhverv og offentligt	Drifts-/produktionstab	kr./virksomhed	181.651
Bebyggelse	Erhverv og offentligt	Tab af løsøre	kr./virksomhed	153.268
Infrastruktur og trafik		Oprydning	kr./m ²	3
Infrastruktur og trafik		Genopførelse	kr./m	3.203
Infrastruktur og trafik		Trafikforstyrrelse	kr./køretøjstime	301
Elsvigt	Privat	Elsvigt, private	kr./husstand	2.230
Elsvigt	Offentlige institutioner	Elsvigt, offentlige institutioner	kr./off. inst.	6.693
Elsvigt	Erhverv	Elsvigt, erhverv	kr./virksomhed	6.693

Skadesværdier er opgivet i dkk i 2021-værdier.

Revisionsdato: 01.01.2021

Trappemodel – krav om flere beregninger ved større investeringer

Der skal regne på mindst to forskellige løsningstiltag, med tilhørende X forskellige serviceniveauer:

Forventet investering	Antal nødvendige analyser pr. løsningstiltag
0 – 10 mio. kr.	2 serviceniveauer
10 – 20 mio. kr.	3 serviceniveauer
20 – 50 mio. kr.	4 serviceniveauer
> 50 mio. kr.	5 serviceniveauer

Fastsættelse af serviceniveau – største nettogevinst som udgangspunkt

Undtagelser:

-Andet serviceniveau kan vælges hvis spændet i nettogevinst er højest 5 %
E.g. : Ved en nettogevinst for det valgte opland på 5 mio. er ”spillerummet” 250.000 kr.

-Hvor det alternative serviceniveau indebærer samlet set lavere løsningsomkostninger, tillades det at der vælges et serviceniveau med op til 10 % lavere nettogevinst.

Eksempelvis kunne et argument herfor være et serviceniveau, hvor gevinsten er mere ”sikker” og med en lavere samlet investering – men det kræves ikke ift. begrundelsen

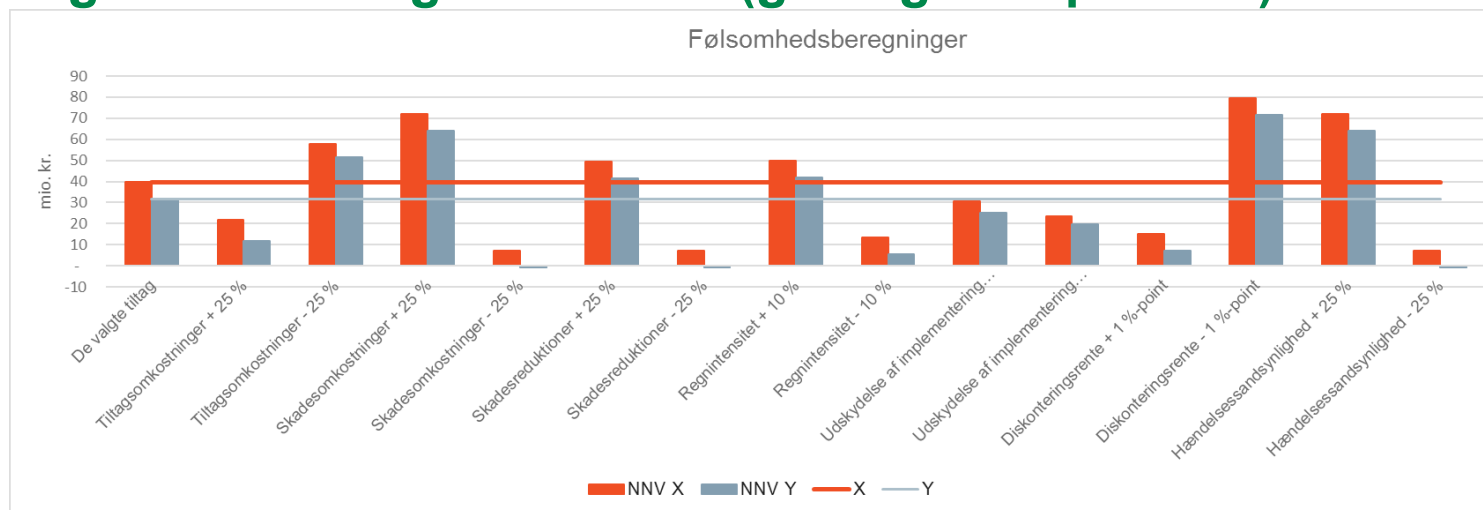

Obligatoriske følsomhedsberegninger

”Formålet med at foretage følsomhedsberegninger er at belyse de usikkerheder, der er ved de samfundsøkonomiske beregninger. ”

Som minimum skal der udføres følsomhedsanalyse ved variation af:

- Diskonteringsrenten
- Anlægspriser
- Sandsynligheden for regnhændelse (gentagelsesperiode)

Det er fuldt ud tilladt at medtage andre relevante parametre og mere avancerede tilgange. Det er illustreret i eksemplerne til vejledningen.

Sikring af adgang til kritiske sundhedsfunktioner, er undtaget reglerne om samfundsøkonomisk hensigtsmæssighed.

- Kommunalbestyrelsen kan, men er **ikke forpligtet** til, at foretage en udpegning af kommunale adgangsveje til kritiske sundhedsfunktioner i spildevandsplanen.
- Gælder adgangsveje til f.eks. hospitaler, skadestuer og plejehjem.
- Kun hvis forsyningen kan løse dette billigt – der redegøres herfor offentligt på kommunens hjemmeside.
- Strækningernes serviceniveau skal fastlægges ved inddragelse af en relevant faglig myndighed. (f.eks. kommunale redningsberedskab)
- Bestemmelsen handler om fremkommelighed ved fare for tab af liv - mindre vand på vejbanen må forventes acceptabelt.

Tak for jeres tid

